

ВНЕСОК ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ У СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ ТА БІОГРАФІСТИКИ

Т.Ф. Дерлеменко, О.П. Анікіна

Висвітлено стан та сучасні проблеми організації поточної і ретроспективної національної сільськогосподарської бібліографії як важливого інформаційного ресурсу, окремі аспекти вирішення назрілих питань зі створення галузевого центру національної бібліографії.

Ключові слова: *сільське господарство, наука, бібліографія, біографістика, Україна.*

CONTRIBUTION OF THE STATE SCIENTIFIC AGRICULTURAL LIBRARY IN CREATION OF THE NATIONAL AGRICULTURAL BIBLIOGRAPHY AND BIOGRAPHYSTIC

The state and modern problems of organization of current and retrospective national agricultural bibliography as important information resource and separate aspects of decision of comings to a head questions on creation of particular branch center of national bibliography are reflected.

Keywords: *agriculture, science, bibliography, biographystic, Ukraine.*

Глобальні зміни в політиці й економіці нашої держави, після розпаду СРСР, спричинили безліч проблем, у тому числі і проблему створення нової національної інформаційно-бібліографічної системи на основі сучасних технологій. Провідне місце у формуванні цієї системи повинна посісти національна бібліографія, зокрема і галузева.

Подальший розвиток сільського господарства й аграрної науки, а також декларований європейський вибір нашої держави, висувають на порядок денний питання якнайшвидшого створення сучасної загальнодоступної системи інформаційно-бібліографічного забезпечення для надання вичерпної, оперативної та об'єктивної галузевої інформації вченим, фахівцям, виробникам і фермерам [1].

Національна сільськогосподарська бібліографія (НСБ), яка передбачає ретроспективний і поточний облік національних документів країни й інформування про них, є, безперечно, провідником у глобальному потоці інформації та відіграє особливу роль в організації виробничих процесів і наукових досліджень, дає можливість зберігати інтелектуальне надбання країни [2].

Актуальність питання удосконалення системи національної сільськогосподарської бібліографії підтверджується історичним досвідом її розвитку протягом XIX–XX ст.

З утворенням незалежних суверенних держав (1991) і органів управління аграрною наукою, існуючу в колишньому Радянському Союзі єдину систему сільськогосподарської бібліографічної інформації було зруйновано, а за 19 подальших років в Україні ще не створено власної цілісної системи повним обсягом. За цей час утворилися великі прогалини в реєстраційній державній бібліографії сільськогосподарської літератури, і ще й досі становище не стабілізувалося.

Роль національної бібліографії в забезпеченні загальної доступності публікацій надзвичайно важлива і з особливою гостротою це питання постає в сучасних умовах. Технологічний розрив між багатими і бідними країнами виявляється також і в тому, що багаті країни дедалі ефективніше фіксують інформацію і переходять від друкованих форм до

автоматизованих. Саме тепер, коли є реальні можливості розвитку української науки і культури, питання створення національної бібліографії та й загалом системи бібліографічних джерел, необхідних для поглибленого всебічного дослідження різноманітних наукових проблем, залишається невирішеним.

Минуло понад 80 років з дня виходу першої національної сільськогосподарської бібліографії (1927) [3]. І вже увійшовши у XXI ст. самостійною державою з великим аграрним потенціалом, ми повинні вирішити питання про розгортання великомасштабної роботи зі створення національної сільськогосподарської бібліографії, враховуючи досягнення наших попередників і сучасний досвід країн як близького, так і далекого зарубіжжя, зокрема Франції. Адже без повноцінної наукової бібліографії жодна галузь науки і виробництва не може успішно розвиватися.

На жаль, поза національним бібліографічним обліком залишається переважна кількість галузевої наукової і виробничої літератури. Національна реєстрація друкованої продукції, в т.ч. і аграрної галузі, не відображає реального стану розвитку науки і сільськогосподарського виробництва, що викликає неприховану тривогу. Вважаємо, що тільки силами Книжкової палати України цю проблему не вирішити. Необхідно терміново відродити галузеву національну бібліографію, створивши для цього національні інформаційно-бібліографічні Центри на базі галузевих наукових бібліотек – державних депозитаріїв.

В аграрній галузі таким національним центром повинна стати Державна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН України, яка забезпечуватиме повномасштабний поточний облік публікацій НДУ мережі УААН і аграрних ВНЗ. ДНСГБ НААН України має для цього певну базу, отримуючи з 2002 р. обов'язків примірник видань наукових установ галузі. Але, на жаль, через обмежені фінансові можливості та матеріально-технічну базу ДНСГБ НААН України не може видавати покажчики поточної національної бібліографії, хоча деякою мірою це компенсується виданням щоквартального реферативного журналу «Агропромисловий комплекс України» (з 1999 р.).

Попри фінансові та технічні труднощі, діяльність ДНСГБ НААН України в галузі національної бібліографії розгорнулася в останні десять років (2000-2010) найбільш продуктивно. Сектором наукової бібліографії та біографістики, іншими структурними підрозділами Бібліотеки, а також у співпраці з бібліотеками мережі НААН України і Мінагрополітики України видано близько 170 науково-бібліографічних посібників [4].

ДНСГБ НААН України, як одна із найстаріших книгозбірень, має найповніші зібрання документів сільськогосподарської тематики. З 2002 р. бібліотека видає каталоги-покажчики «Українська сільськогосподарська книга (із фондів ДНСГБ УААН)». Вийшло друком 10 випусків, які охоплюють літературу як українською, так і російською мовами, видану з 1868 по 1945 р. Такі видання сприятимуть дослідженню розвитку сільського господарства та аграрної науки України в історичному аспекті, допоможуть у формуванні джерелознавчої бази наукових досліджень, ширше розкриють фонди Бібліотеки.

До посібників національної сільськогосподарської бібліографії належать науково-допоміжні ретроспективні бібліографічні покажчики ДНСГБ НААН України: «Періодичні видання з агрономії в Україні. 1918–1940 рр. : журнали, «Бюлетені», «Вісті», «Наукові записки», «Збірники наукових праць», «Труди»»; «Періодичні та продовжувані видання з агрономії на Полтавщині (XIX-XX ст.)» (укладачі: В. А. Вергунов, О. П. Анікіна) (2002).

У сучасних умовах, коли проведення досліджень потребує все більшої кооперації науковців, персональні бібліографічні покажчики значною мірою репрезентують діяльність як окремих відомих учених, так і наукові установи, в яких вони працювали чи працюють.

Найбільший науковий потенціал країни представлений в Українській академії аграрних наук. Її персональний склад (академіки, члени-кореспонденти, іноземні та почесні члени УААН) – це визначні вчені, які зробили вагомий внесок у розвиток аграрної науки і освіти.

Велика увага в багатьох країнах світу приділяється виданню національних біографічних словників, довідників, біобібліографічних посібників. Це особливо важливо для України, оскільки такі видання є суттєвою складовою культури і науки нашого народу. Вони

відображають багатовікову історію країни, суттєво доповнюють відомості про становлення і розвиток різних галузей знань, виявляють із тих чи інших причин забуті імена славетних співвітчизників, висвітлюють їхній внесок у скарбницю вітчизняної та світової культури, науки, освіти [5].

Створення української біографістики діячів науки – важлива й актуальна проблема, на вирішення якої сьогодні спрямовані зусилля як вчених-дослідників, так і працівників сільськогосподарських бібліотек.

Основна мета створення біобібліографічних посібників – пропаганда досягнень вітчизняної науки, провідних наукових шкіл для прийдешніх поколінь, створення інформаційної бази інформаційно-бібліографічного забезпечення сучасного розвитку аграрної науки та агропромислового виробництва та для вивчення історії окремих наукових дисциплін.

Видання науково-допоміжних біобібліографічних покажчиків, присвячених видатним представникам аграрної науки, здійснюється систематично і об'єднується в Серіях «Академіки Української академії аграрних наук», «Члени-кореспонденти Української академії аграрних наук», «Іноземні члени Української академії аграрних наук», «Почесні члени Української академії аграрних наук». Ці Серії відображають увесь комплекс наукових праць академіків, членів-кореспондентів, іноземних членів УААН, літературу, що висвітлює їхнє життя та діяльність, внесок у розвиток вітчизняної і світової науки, та приурочуються, як правило, до ювілейних та пам'ятних дат.

Розроблено відповідні положення про біобібліографічні серії «Академіки Національної академії аграрних наук України», «Члени-кореспонденти Національної академії аграрних наук України», «Іноземні члени Національної академії аграрних наук України», «Почесні члени Національної академії аграрних наук України»; положення про серію «Біобібліографія вчених-аграріїв України»; положення про історико-бібліографічну серію «Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії» [6].

Складовою частиною національної бібліографії стали започатковані ДНСГБ НААН України серії біобібліографічних науково-допоміжних посібників. У біобібліографічній серії «Академіки Української академії аграрних наук» (засн. 1998 р. тодішнім директором ЦНСГБ УААН проф. М. С. Слободяником) видано 51 персональний покажчик; у серії «Члени-кореспонденти Української академії аграрних наук» (засн. 2005 р.) – 7 книг; у серії «Іноземні члени Української академії аграрних наук» (засн. 2009 р.) – 1 книга; у серії «Землевпорядна наука» (засн. 2005 р.) – 1 книга; у серії «Біобібліографія вчених-аграріїв України» (засн. 1998 р.) вийшло 33 покажчики, присвячені визначним ученим України як минулого, так і сучасності.

2001 р. директором ДНСГБ УААН професором В. А. Вергуновим започатковано історико-бібліографічну серію «Аграрна наука України в особах, документах, бібліографії». Видання цієї серії висвітлюють історію становлення й розвитку аграрної науки в окремих галузях і регіонах України, відтворюють забуті або маловідомі її сторінки, життя й діяльність видатних творців вітчизняної аграрної науки ХІХ–ХХ ст. Вийшли друком 35 книг, серед яких – монографії, збірники документів, біобібліографічні збірки, присвячені таким видатним ученим, як: П. В. Будрін, О. А. Яната, Г. Г. Махов, Б. Г. Іваницький, Д. Ф. Лихвар, М. І. Вавилов. Монографічні та біобібліографічні видання цієї серії ввели у науковий обіг раніше недоступні й маловідомі літературні документи, архівні матеріали. Назви всіх наукових бібліографічних видань серій ДНСГБ НААН України відображені у *табл. 1*.

**Біобібліографічні й історико-бібліографічні серії ДНСГБ НААН України
(1998–2010 рр.)**

№№	Назва серії (кількість видань серії)	Видання серії
1	Біобібліогр. серія «АКАДЕМІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ» <i>заснована ДНСХБ УААН в 1998 р.</i> (51 книга)	АВІДЗБА А. М. (2009), БАБИЧ А. О. (2003), БАРАБАШ О. Ю. (2002, 2007), БАЩЕНКО М. І. (2008), БУРКАТ В. П. (1999, 2009), ВАСИЛЕНКО П. Н. (2000), ВЛАСЕНКО В. М. (2004), ГОЛІК В. С. (2007), ГУДКОВ І. М. (2005), ДЕМ'ЯНЕНКО М. Я. (2005), ЗУБЕЦЬ М. В. (1999, 2008) ЄЖОВ В. М. (2009) ІБАТУЛЛІН І. І. (2006), КИРИК М. М. (2008), КОВАЛЕНКО П. І. (1999), КОЗИРЬ В. С. (2007), КРАВЧЕНКО В. А. (2009), КУЧКО А. А. (2006), ЛЕБІДЬ Є. М. (2007), ЛІСОВИЙ М. П. (1999), ЛУКІНОВ І. І. (2007), МАЗУР Г. А. (2006), МАРТИНЕНКО І. І. (2008), МЕСЕЛЬ-ВЕСЕЛЯК В. Я. (2003, 2008), МУСІЄНКО М. М. (2008), ОСТАШКО Ф. І. (2004), ПАНАСЮК Б. Я. (2007), ПЕРЕСІПКІН В. Ф. (1999), ПОГОРІЛІЙ Л. В. (2004), РИБАЛКО В. П. (2006), САБЛУК П. Т. (2001, 2006), САВЧЕНКО Ю. І. (2003), САЙКО В. Ф. (2001), СИТНИК В. П. (1999, 2009), СНІТИНСЬКИЙ В. В. (2009), СОЗІНОВ О. О. (2001, 2010), ТАРАРІКО О. Р. (2005), ТРЕГОБЧУК В. М. (2002), УШКАРЕНКО В. О. (2008), ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ Р. О. (2006), ЦИКОВ В. С. (2006), ШЕВЧЕНКО А. М. (2008), ЮРЧИШИН В. В. (2000, 2005)
2	Біобібліогр. серія «ЧЛЕНИ- КОРЕСПОНДЕНТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ» <i>заснована ДНСХБ УААН в 2005 р.</i> (7 книг)	ВОЙТЮК Д. Г. (2009), ГОЛОВКО А. М. (2006) ЄФІМЕНКО М. Я. (2007), МАЛК М. Є. (2005), СІГАРЬОВА Д. Д. (2009), СЛАВОВ В. П. (2007), СОБКО О. О. (2009)
3	Біобібліогр. серія «ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ» <i>заснована ДНСХБ УААН у 2009 р.</i> (1 книга)	ГРАБОВЕЦЬ А. І. (2009)
4	Біобібліогр. серія «ЗЕМЛЕВПОРЯДНА НАУКА» <i>заснована ДНСХБ УААН у 2005 р.</i> (1 книга)	НОВАКОВСЬКИЙ Л. Я. (2005)
5	Серія «БІОБІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ-АГРАРІВ УКРАЇНИ» <i>заснована ДНСХБ УААН в 1998 р.</i>	КУЛЕШОВ М. М. (1998), КРАВЧЕНКО М. А. (1999), ЯНАТА О. А. (2001), ФЕДОРОВА Н. А. (2002), КОТКО І. І. (2002), ФОМІЧОВ А. М. (2003), НАУМЕНКО В. В. (2004), ГЛАЗКО В. І. (2004), ТЮЛЕНЄВ М. О. (2004), МАХОВ Г. Г. (2005), ШЕВЧЕНКО М. Н. (2005), ВЛАСЮК П. А. (2005), АЛПАТЬЄВ С. М. (2005), СЛЮСАР І. Т. (2005), БОГДАНОВ С. М. (2005), ДЕГОДЮК Е. Г. (2007), ЗЕЛЕНСЬКИЙ М. О. (2007),

	(33 книги)	ЯНГОЛЬ А. М. (2007), СВЄЧИН К. Б. (2007), МУДРУК О. С. (2007), ОСИПЧУК А. А. (2007), ТИХОНЕНКО Д. Р. (2007), ТЕРНИЧЕНКО А. Р. (2008), ГОРОДНІЙ М. Р. (2008), ЗАДОНЦЕВ А. І. (2008), ТАРАНЕНКО Л. К. (2009), ВІЛЕНСЬКИЙ Д. Г. (2009), ТАРАБРІН О. Є. (2009), ЛОПАТІН М. І. (2009), РЕВО М. В. (2009), ПОЧЕРНЯЄВ Ф. К. (2010), КОЛЕСНИКОВ О. І. (2010), СТУПЕНЬ М. Г. (2010)
6	Іст.-бібліогр. серія «АГРАРНА НАУКА УКРАЇНИ В ОСОБАХ, ДОКУМЕНТАХ, БІБЛЮГРАФІЇ» заснована проф. В. А. Вергуновим, директором ДНСГБ УААН у 2001 р. (35 книг)	Персоналії : БУДРІН П. В. (2001), ЛИХВАР Д.Ф. (2002), ЯНАТА О. А. (2003), ІВАНИЦЬКИЙ Б. Г. (2004), КВАСНИЦЬКИЙ О. В. (2005), РЕМЕСЛО В. М. (2006), ЮРЬЄВ В. Я. (2007). Монографії, книги : <i>«Коноплярство в Україні : історичні аспекти розвитку. Погляд у минуле. Проблеми сьогодення. Перспективи : монографія (2002); «Харківський сільськогосподарський науково-освітній центр з селекції і насінництва : становлення та діяльність (друга половина XIX – початок XX ст.) : монографія» (2004); Наукова школа академіка ВАСИЛЕНКА Петра Мефодійовича : монографія (2005); Вергунов В. А. Нариси історії аграрної науки, освіти та техніки (2006; ч. 2. – 2008); Вергунов В. А. Харківський науковий центр з селекції сільськогосподарських культур: історія та сьогодення : до 100-річчя з дня заснування Ін-ту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва (2007); Вергунов В. А. Професор СЛЬОЗКІН Петро Родіонович (1862–1927 рр.) (2007); Вергунов В. А. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека УААН : історія і сьогодення (2007); Супіханов Б. К. Олійні культури : історія, сорти, виробництво, торгівля (2008); Мельник Ю. Ф. Сільське господарство України доби 1917–1920 рр. : міністри землеробства (2008) ; Вергунов В. А. Полтавське дослідне поле : становлення і розвиток сільськогосподарської дослідної справи в Україні (до 125-річчя державного дослідництва в агрономії та тваринництві) (2009); Супіханов Б. К. Продовольча безпека України : історія і сьогодення (2008); Супіханов Б. К. Зернові культури: історія сорти, виробництво (2009); Мельник Ю. Ф. Сільське господарство України доби 1920 років : народні комісари землеробства (2009); Академік К. К. Гедройц і Україна : невідомі сторінки творчої біографії (1929–1930 рр.) (2009); Вергунов В. А. Агрономія і становлення науки про тваринництво на теренах України та Франції (друга половина XVIII–1917 р.) (2009); Вергунов В. Сельскохозяйственное опытное дело в Украине: историко-научный анализ организационных основ (2009); Вергунов В, Черниш О. Василий Николаевич Ремесло – ученый селекционер (1907–1983): (к 100-летию Мироновского ин-та пшеницы им. В. М. Ремесло) (2010) . Збірки документів і матеріалів : <i>Сільськогосподарський науковий комітет України (1918–1927 рр.) : зб. документів і матеріалів (2006); Академік Микола Іванович ВАВІЛОВ і розвиток аграрної науки в Україні : зб. іст.-наук. нарисів, документів, бібліогр. матеріалів (2005); Коломійській дослідній станції – 50 років : здобутки, перспективи (2006); Р. ВАЛЬТЕР, Ю. КЛЕОПОВ і Г. МАХОВ – забуті сторінки вітчизняної науки (2006); Сільськогосподарський науковий комітет України (1918–1927 рр.) : зб. документів і матеріалів (2006); Всеукраїнська Академія Сільськогосподарських Наук (1931–1935 рр.) : зб. документів і матеріалів (2006); Українська академія сільськогосподарських наук (1956–1962 рр.) : зб. документів і матеріалів (2006); Агрогрунтознавство в Україні (1930–1940 рр.) Ч. I (1930–1927 рр.) : зб. документів і матеріалів (2007); Відділ сільськогосподарських наук АН УРСР (1945–1956) : зб. документів і матеріалів (2008); Агрономічне ґрунтознавство в Україні (1918–1930 рр.) : зб. документів і матеріалів (2008).</i></i>
7	Серія «Академіки та члени- кореспонденти НАН	Академік НАН України Лукинов Іван Іларіонович (1927–2004) : біобібліогр. покажч. (2009)

	України для сільського господарства» <i>заснована НБУВ НАН України і ДНСГБ НААН України 2007 р.</i>	
8	Бібліогр. серія «Іноземна сільськогосподарська книга у фондах ДНСГБ НААН України та науково-дослідних установ і вищих навчальних закладів аграрного профілю» <i>заснована проф. 2009 р.</i> (2 книги)	<i>Польська сільськогосподарська книга у фондах Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Української академії аграрних наук та науково-дослідних установ і вищих навчальних закладів аграрного профілю (1771–2008 рр.) : наук.-доп. бібліогр. покажч. (2009);</i> <i>Колекція французьких с.-г. видань у фондах ДНСГБ УААН (1802–2008) (2009)</i>
9	Науково-допоміжні ретроспективні бібліографічні, біобібліографічні покажчики (22 книги)	Професор Довгопола Олена Павлівна. Життєвий і творчий шлях : біобібліогр. покажч. (2002). Періодичні видання з агрономії в Україні. 1918–1940. Журнали, «Бюлетені», «Вісті», Наукові записки, «Збірники наукових праць», «Труди» : наук.-доп. ретросп. бібліогр. покажч. (2002). Періодичні та продовжувані видання з агрономії на Полтавщині (XIX–XX ст.) : наук.-доп. ретросп. бібліогр. покажч. (2002). Українська сільськогосподарська книга (з фондів ЦНСГБ УААН). 1868–1900 : наук.-доп. бібліогр. покажч. (2002); 1901–1910 рр. (2002); 1911–1917 рр. (2003); 1918–1922 (2004); 1923–1932 (2005); 1933–1935 (2005); 1936–1939 (2007); 1940–1945 (2007); Центральна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук. 1921–2001 : бібліогр. покажч. літ. за 1933–2001 рр. До 80-річчя заснування ЦНСГБ УААН (2002). Професор Новиков Микола Миколайович : біобібліогр. покажч. (2003). Аграрна наука в Україні : автореф. дис. із фондів ДНСГБ УААН. 1950–1959 : наук.-доп. бібліогр. покажч. Вип. 1. (2007); Вип. 2. 1960–1965 (2007). Наукові праці та статті наукових співробітників Коломийської дослідної станції (1980–2005) : наук.-доп. бібліогр. покажч. / УААН, Івано-Франків. ін-т АПВ, Коломий. досл. ст., ДНСГБ ; уклад. (2006). Наукові публікації Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН. 2001–2007 рр. : бібліогр. покажч. наук. видань та публ. співробітників б-ки (2008). Заслужений професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка НОВИКОВ Микола Миколайович : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1956–2008 роки (2008). Польська книга у фондах ДНСГБ УААН : наук.-доп. бібліогр. покажч. 1825–2002 рр. (2008).

Не можна відкладати вирішення питання створення національної, у тому числі і сільськогосподарської бібліографії, як національної інформаційної системи України. Це повинна бути конкретна поетапна робота національних профільних науково-бібліографічних центрів різних систем і відомств. Доцільним було б створення на державному рівні єдиного позавідомчого науково-методичного центру національної бібліографії України, який на основі колективно вироблених методичних і практичних рішень узгоджуватиме та спрямовуватиме діяльність усіх організацій-учасників. Потрібно ухвалити державну програму «Національна бібліографія України».

На сьогодні маємо результати діяльності окремих бібліотечно-бібліографічних центрів України зі створення українського бібліографічного репертуару, але, на жаль, єдиної програми створення національної бібліографії України поки що не існує (не схвалено на державному рівні).

На необхідності її створення наголошували, зокрема, учасники наукової конференції «Національна бібліографія України: стан і тенденції розвитку», яка відбулася в Києві ще у квітні 1994 року. На конференції розглядався комплекс проблем розвитку національної бібліографії, в т. ч. і галузевої, її історії та теорії. У рішеннях конференції зазначалося, що для входження України в європейську і світову інформаційно-бібліографічну систему необхідно, передовсім, вирішити низку проблем щодо створення національної бібліографії, а саме: забезпечення функціонування повного й оперативного бібліографічного обліку вітчизняного документного потоку; створення відповідно до світових стандартів бібліографічних, фактографічних, довідкових і авторитетних баз даних Книжковою палатою України, великими науковими бібліотеками і галузевими інформаційно-бібліографічними центрами; вирішення питання щодо діяльності Центру національної бібліографії з утворенням при ньому координаційної ради з розробки і впровадження концепції національної бібліографії України [7]. Проблемами розбудови національної бібліографії в останнє десятиріччя займається Національна бібліотека України імені В.Вернадського. Під науковим керівництвом П.Т. Тронька, В.Ю. Омельчука здійснюється науково-дослідна робота за темою «Формування баз даних національної бібліографії України» [8], захищено кандидатську дисертацію [9]. Вагомий внесок у розбудову національної бібліографії України робить Національна Парламентська бібліотека України [10], Національна наукова медична бібліотека України, Національна історична бібліотека України, Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського, обласні універсальні наукові бібліотеки.

Назріла гостра необхідність об'єднати зусилля наукових бібліотек України різних систем і відомств, проаналізувати стан справ у галузі розбудови національної бібліографії з урахуванням історичних вимог ХХІ ст., розглянути перспективи її розвитку на Всеукраїнській науковій конференції у найближчі роки.

У ДНСГБ НААН України 7 грудня 2009 р. відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Національна сільськогосподарська бібліографія як складова програми інформатизації аграрної галузі». До цієї події було видано книгу В.А. Вергунова «Національна сільськогосподарська бібліографія України: історичні етапи і сучасні проблеми» та збірник матеріалів конференції [11].

Національна сільськогосподарська бібліографія повинна бути важливою складовою державної програми інформатизації України та аграрної галузі зокрема. Як свідчить світова і вітчизняна практика, без постійного й достатнього державного фінансування реалізувати повноцінну програму створення національного бібліографічного репертуару практично неможливо. Необхідно ухвалити на державному рівні Положення про Національну бібліографію України – національний інформаційний ресурс з урахуванням міжнародних вимог і стандартів, що дасть можливість зберегти культурне та інтелектуальне надбання нації і зробити його доступним сучасним і майбутнім користувачам.

Поряд із цим необхідно розробити (спільними зусиллями Мінагрополітики України і НААН України) відомчу Науково-технічну програму «Національна сільськогосподарська бібліографія», в якій передбачити надання ДНСГБ НААН України статусу національного галузевого інформаційно-бібліографічного Центру, який координуватиме наукові дослідження з відповідних питань і здійснюватиме би спільно з Центрами наукового забезпечення АПВ областей і бібліотеками науково-дослідних установ НААН України і вищих навчальних закладів Мінагрополітики України створення системи національної бібліографічної інформації [12].

Аграрна наука України представлена великою кількістю особистостей минулого і сучасного як національного, так і світового масштабу.

Використана література

1. *Вергунов В.А.* Національна сільськогосподарська бібліографія як форма збереження культурно-історичної пам'яті нації та інформаційний ресурс / В.А. Вергунов // Вісн. аграр. науки. – 2007. – № 2. – С. 82-85.
2. *Вергунов В.А.* Історія і сьогодення національної сільськогосподарської бібліографії / В.А. Вергунов // Бібл. вісн. – 2006. – № 1. – С. 19-24.
3. *Матеріали* сільсько-господарської бібліографії України. 1925 рік. Т. 1, вип. 1 / УСРР. Сільсько-господарський науковий комітет України. Загальна секція ; упорядкував К. Дубняк. – Х., 1927. – 227 с.
4. *Вергунов В.А.* Державна наукова сільськогосподарська бібліотека УААН – скарбниця національного виміру (історична ретроспектива) // Вергунов В.А. Державна наукова сільськогосподарська бібліотека УААН : історія і сьогодення / В.А. Вергунов. – К. : Аграр. наука, 2007. – С. 13-59; Наукові публікації Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН. 2001-2007 рр. : бібліогр. покажч. наук. видань та публ. співробітників б-ки / УААН, ДНСГБ ; уклад. : В.А. Вергунов, В.В. Дерлеменко, Т.Ф. Дерлеменко, О.П. Анікіна, Л.А. Кириленко ; наук. ред. В.А. Вергунов. – К., 2008. – 187 с.
5. *Дерлеменко Т.* Біобібліографія вчених-аграріїв України як складова історико-бібліографічних досліджень / Т. Дерлеменко // Історія української науки на межі тисячоліть. – К., 2005. – Вип. 20. – С. 79-85.
6. Бюлетень ДНСГБ УААН. – 2009. – Вип. 1. – С. 201-222.
7. *Бабич В.С.* Національна бібліографія як основа національної системи інформаційно-бібліографічних ресурсів України / В.С. Бабич, В.В. Загуменна // Бібліографознавство : теорія і практика : зб. наук. пр. – К. : НПБ України, 1997. – С. 10-16.
8. *Формування баз даних національної бібліографії України* : [наук. тема] / НБУВ ; [наук. кер. П.Т. Тронько, В.Ю. Омельчук] // Бюл. реєстрації НДР та ДКР. – 2002. – № 2. – С. 7. – № 0063 ; *Омельчук В.* Національна бібліографія України // Библиотеки национальных академий наук : проблемы функционирования, тенденции развития. – К., 2000. – Вып. 1. – С. 186–195 ; *Онищенко С.* Наукове освоєння тисячолітньої літописної та книжкової спадщини // Наукові праці НБУВ. – К., 2000. – Вип. 3. – С. 6-12.
9. *Лиханова І.Г.* Розвиток концепції національної бібліографії України у ХХ столітті : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.08 / І.Г. Лиханова; НАН України ; Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – К., 2005. – 20 с.
10. *Кононенко В.О.* Внесок Національної парламентської бібліотеки України у створення національної ретроспективної бібліографії / В.О. Кононенко // Національна сільськогосподарська бібліографія як складова програми інформатизації аграрної галузі України : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – К., 2009. – С. 66-72.
11. *Вергунов В.А.* Національна сільськогосподарська бібліографія України : історичні етапи і сучасні проблеми / В.А. Вергунов ; УААН, ДНСГБ. – Вінниця, 2009. – 61 с. ; *Національна сільськогосподарська бібліографія як складова програми інформатизації аграрної галузі* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 2009 р. / УААН, ДНСГБ ; редкол. : В.А. Вергунов та ін. – К., 2009. – 229 с.
12. *Вергунов В.А.* Національна сільськогосподарська бібліографія як форма збереження культурно-історичної пам'яті нації та інформаційний ресурс / В.А. Вергунов // Вісн. аграр. науки. – 2007. – № 2. – С. 82-85.